Пам'ятаймо про Україну!

SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL. CIII. No. 123. JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, JUNE 28, 1996. CENTS 75 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК П'ЯТНИЦЯ, 28-го ЧЕРВНЯ 1996 р. Ч. 123. РІК CIII.

КОНСТИТУЦІЮ ПРИЙМАТИМЕ НАРОД НА РЕФЕРЕНДУМІ

Київ. — Президент Леонід Кучма призначив на вересень референдум щодо прийняття конституції, поклавши тим самим край шаленим дебатам у Верховній Раді щодо основного закону України.

Голова Адміністрації Президента Дмитро Табачник, виступаючи 26-го червня на телебаченні, сказав, що президентський указ постановляє провести референдум 25-го вересня. Рішення Президента підтримала Рада Національної Безпеки.

Дальша затримка з прийняттям конституції поставить під загрозу внутрішню стабільність і демократичні перетворення в Україні, а також може поглибити економічну кризу, сказав Д. Табачник. Рада Національної Безпеки ствердила, зазначив він, що у великої частини парляменту бракує волі для конструктивної співпраці з Президентом.

Останнім часом дебати у Верховній Раді щодо конституції були особливо гарячі.

Лівим депутатам вдалося заблокувати ключові положення конституції про державну мову, національний прапор і герб, а також приватну власність.

Голова Верховної Ради Олександер Мороз, який завжди був проти референдуму, сказав перед тим, що парлямент вживе належних заходів, щоб не допустити всенародного голосування.

Деякі депутати засте-

(Закінчення на стор. 3)

СКУ НАДІСЛАВ ЛИСТА Л. КУЧМІ

Київ (УНІАР). — В понеділок, 24-го червня, пресова служба Міністерства Закордонних Справ України повідомила, що учасники пленарної сесії Президії Світового Конгресу Українців, яка недавно відбулася в Торонто, надіслали на ім'я Президента України Леоніда Кучми листа з признанням його заслуг перед Україною.

"Ми високо оцінюємо Вашу невтомну працю у закріпленні Української держави та піднесенні добробуту українського народу. Українська діяспора всебічно підтримує Ваші зусилля та готова до співпраці і допомоги", — пишуть автори листа. Вони також відзначили важливу ролю ухваленої цього року державної програми "Українська діяспора на період до 2,000 року".

Закінчується лист таким побажанням: "Дай, Боже, щоб у п'яту річницю Незалежности Ви переконали невірів та подарували українському народові найкращий подарунок — нову Конституцію України".

Папа виступив в Німеччині

Берлін. — Услід за успішною візитою до Польщі, Папа Іван Павло II прибув до Німеччини, вперше після її об'єднання 1990 року. Виступаючи біля Брандебурзьких воріт перед десятками тисяч вірних, він високо оцінив зусилля німецького народу у творенні нової Европи, подоланні наслідків холодної війни, засудженні злочинів нацистського й комуністичного режимів. Своєю чергою, канцлер Німеччини Гельмут Коль подякував Іванові Павлові II за те, що той "ніколи не приймав неприродного поділу Европи залізною завісою і допомагав мільйонам людей, які зазнавали комуністичного гніту, не втрачати надію на визволення".

На Олімпійському стадіоні в Берліні Папа провів богослужіння, під час якого беатифікував двох католицьких священиків, Бернгарда Ліхтенберґа та Карла Ляйзнера, що стали жертвами нацистів. Водночас, під тиском жидівського лобі, котре вважає політику Ватикану щодо нацистів під час війни щонайменше двозначною, Іван Павло II змушений був вилучити зі своєї офіційної промови слова про те, що у воєнні часи Папа Пій XII не схвалював нацизму і допомагав багатьом жертвам нацистського режиму. Натомість гість обмежився визнанням, що справді "надто мало" католиків протистояло Третьому Райхові.

Ще один клопіт Папа мав у Німеччині з місцевими гомосексуалістами, лесбіянками та іншими радикалами, котрі протестували проти надто консервативної, на їх думку, політики Ватикану в справі охорони традиційної сім'ї, заборони абортів та захисту християнських моральних цінностей. Декотрі вільнодумці протестували голими, декотрі — в капелюхах у вигляді кондомів, а декотрі, попри посилену охорону, жбурляли яйцями й помідорами у папський автомобіль із броньованого скла. Цього тиску, однак, виявилось не досить, і на жодні поступки в питаннях моралі Папа Іван Павло II не пішов.

А. Лєбєдь показує себе яструбом

Москва. — Хоч парляментарна Комісія в питаннях національної безпеки у висліді спеціяльної перевірки не знайшла жодних підтверджень звинуваченню, нібито московські генерали мали намір здійснити антиурядовий переворот, президент Боріс Єльцин продовжує переводити з дійсної служби у резерву високопоставлених військових.

Через декілька днів після резиґнації міністра оборони Павла Ґрачова і двох генералів зі служби безпеки, Міхаїла Барсукова та Алєксандра Коржакова, черговим президентським указом звільнено від постів заступника начальника Генерального штабу генерала Анатолія Богданова, чільних працівників міністерства оборони генералів Вячеслава Жеребцова, Дмитра Харченка, Валерія Лапшова, Сєрґєя Здорікова.

Ні для кого не є таємницею, що президент Б. Єльцин робить це на догоду Алєксандрові Лєбєдеві, перетягнувши його на свій бік перед відповідальною другою турою президентських виборів. Генерал А. Лєбєдь, діставши в першій турі понад 15 відсотків голосів, став третім, після Б. Єльцина і комуніста Ґ. Зюґанова, поважним претендентом на пост президента. Щоб невтралізувати його і переберати ті 15 відсотків голосів, Б. Єльцин призначив А. Лєбєдя головою Ради безпеки. І ще того самого дня А. Лєбєдь, поза правоохоронними органами, звинуватив міністра П. Ґрачова у намірі організувати „ҐКЧП-3".

З останніх московських інформацій стало відомо що А. Лєбєдь звільнив також заступника голови Ради безпеки Владіміра Рубанова.

"ВЕЛИКА СІМКА" МАЄ СТАТИ "ВЕЛИКОЮ ОДИНАДЦЯТКОЮ"?

Ню Йорк. — "Велика сімка", неформальна група економічно найрозвиненіших країн світу в складі ЗСА, Канади, Великобританії, Франції, Німеччини, Італії та Японії, має поповнитися чотирма новими членами, якщо вона справді хоче ефективно виконувати взяті на себе економічні та політичні функції. Таку думку висловив на сторінках "Ню Йорк Таймс" відомий американський політик і вчений Збіґнєв Бжезинський.

Автор вважає, що залучення до цієї групи Росії (поки що на правах спостерігача) істотно дискредитувало засади демократії й вільного ринку, на яких згадана сімка об'єдналася в 1974 році. По-перше, твердить Бжезинський, Росія не є дійсно демократичною державою, одним із свідчень чого — ганебна війна у Чечні, в ході якої вбито понад 40,000 мирних людей. А по-друге, Росія давно вже не є світовою потугою — ані серед країн з вільноринковою, ані з будь-якою іншою економікою. Фактично, це країна, що розвивається, єдина потуга якої — це атомна зброя. Але якщо мілітарний статус є достатньою підставою для включення до привілейованого клюбу, то чому тоді не запросити до нього й інші держави з ядерними амбіціями?

Запрошення росіян до "великої сімки" є образливим для Китаю, котрий має справді вражаючі економічні осягнення і є однією з наймогутніших у воєнному відношенні держав світу. Отже, вважає З. Бжезинський, до "великої сімки" слід запросити, крім росіян, Китай, а також Індію і Бразилію — країни з величезним населенням, демократичними урядами та з дедалі більшими економічними успіхами. Можливо, через п'ять років до цього клюбу зможуть приєднатися також Мехіко та Корея.

А поки що фліртування з Росією є радше виявом давнього західнього русоцентризму й стереотипного бачення світової геополітики, аніж виявом доцільности й раціональности. Теоретично, фаворизація росіян повинна нібито зміцнювати авторитет Єльцина у його власній країні і, таким чином, сприяти там утвердженню демократії й вільноринкових реформ. Проте на практиці, у ширшій перспективі, така політика створює більше проблем, ніж розв'язує.

С. Головатий виступає за справедливе судочинство

Київ (УНІАР). — Тут 21-го червня у Міністерстві Юстиції України відбулася пресова конференція, присвячена проблемам справедливости в українському судочинстві.

Міністер Сергій Головатий зазначив, що українське суспільство перебуває в такому духовному і економічному стані, який не дозволяє людям усвідомити ідеали справедливости. "Одна справа принципи, стандарти, до яких ми прагнемо, а друга — в який спосіб українському громадянинові можна довести, що судова влада повинна існувати тільки для захисту інтересів громадянина. І що судова система, незалежно від існуючих труднощів, повинна сповідувати філософію, ідеали справедливости", — сказав міністер юстиції України. На його думку, ідеали справедли-

(Закінчення на стор. 3)

ІЗРАЇЛЬ ВІДКИДАЄ ВИМОГИ АРАБІВ

Єрусалим, Ізраїль. — Коментуючи зустріч керівників арабських країн у Каїрі, єгипетській столиці, ізраїльський міністер закордонних справ Давид Леві сказав: „Думка наших опонентів, що Ізраїль повинен віддати арабам Голянські пагорби і східній Єрусалим, а також залишити всі жидівські поселення, збудовані в останні роки, для нас є чужою. Ми не піддамося арабському диктатові".

Прем'єр-міністер Ізраїля Бенямін Нетанягу назвав висунуті арабськими державами умови „несумісними з мирними переговорами" і тому, мовляв, їх навіть не варто обговорювати. „Мирний процес не повинен ставати закладником жодних попередніх умов",— підкреслив Б. Нетанягу.

На своїй зустрічі у Каїрі, арабські лідери підтримали ідею створення незалежної палестинської держави зі столицею в Єрусалимі й остерегли, що арабсько-ізраїльська торгівля матиме тяжкий клопіт, якщо Ізраїль відмовиться від принципу переговорів „території в обмін за мир".

Тим часом новий ізраїльський прем'єр обстоює дальше будівництво жидівських поселень і рішуче відмовляється вивести війська з Голянів.

Оприлюднено заяву фракції НРУ і групи "Державність"

Київ (УНІАР). — Тут у вівторок, 25-го червня, фракція Народного Руху України і група "Державність" українського парляменту оприлюднили спільну заяву, у якій оголосили про відмову брати участь у постатейному обговоренні проєкту конституції.

Як сказано в заяві, поширеній аґентством "Рух-прес", обговорення проєкту конституції є "політичною виставою" та "імітацією бурхливої діяльности". Таке постатейне голосування приведе до того, що проєкт конституції буде позбавлено державницького і національного змісту. Голосування показало, що не отримали достатнього числа голосів конституційні положення про Україну як унітарну державу, право нації на самовизначення та основні засади права приватної власности.

У зв'язку з цим правоцентристи вимагають припинити постатейний розгляд і проголосувати за підготовлений до другого читання проєкт у цілому.

(Закінчення на стор. 3)

В Україні

(З інформацій УНІАР)

ДО ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ ГОТУЮТЬСЯ В ШКОЛІ

КИЇВ. — Кабінет Міністрів ухвалив постанову, яка сприятиме кращій підготові молоді до вступу у військові вищі навчальні заклади. З цією метою загальнодержавне майно Луганського, Львівського, Чернігівського, Дніпропетровського, Донецького ліцеїв з посиленим військово-фізичним вишколом передається у власність відповідних областей. Згаданий Луганський ліцей створюється на базі частини майна місцевої філії Харківського летунського інституту.

НЕПОКІРНІ ПРАЦІВНИКИ

КИЇВ. — Президія Вільної профспілки машиністів України (ВПМУ) ухвалила рішення закликати інші профспілки провести акцію солідарности профспілкових організацій з робітниками Миколаївського депо. З аналогічним проханням вони пропонують звернутися до Національної ради соціяльного партнерства при Президенті України, Міжнародної профспілкової організації ITF і політичних партій. Таке рішення пов'язано з реорганізацією Миколаївського депо і об'єднанням його з Херсонським депо. На думку голови ВПМУ Семена Карікова, наказ про реорганізацію видано з порушенням закону, оскільки його не погоджено з профспілкою і не враховано думку трудової громади. Каріков розцінює наказ як зведення порахунків з непокірними, активними у громадському житті робітниками. Керівник Миколаївського депо Кирилов самовільно хоче розпустити два профспілкові комітети і провести в них перевибори, щоб таким чином позбутися всіх непокірних, а тоді просити начальника Одеської залізниці М. Гур'єва не розформовувати депо.

ЖІНКИ ВИБОРЮЮТЬ СВОЇ ПРАВА

КИЇВ. — Тут відбулася Всеукраїнська конференція з проблем жінок в Україні. Розглянуто становище жінок і пов'язані з ним стратегічні питання у світлі Декларації, ухваленої IV Світовою жіночою конференцією в Пекіні у вересні 1995 року. Йшлося про спрямування діяльности різних організацій на спільне вирішення найважливіших проблем. Зокрема на досягнення рівних прав для чоловіків і жінок, охорони здоров'я жінок і дітей, екологічні, харчові та інші проблеми.

ПАРТІЙНА ДИСЦИПЛІНА — ЗАПОРУКА УСПІХУ

КИЇВ.— Київська організація Руху зобов'язала депутатів Київської Міської Ради, які є членами НРУ, голосувати за кандидатуру Олександра Чорноволенка на посаду заступника голови Ради. Для його обрання потрібно 35 голосів із 69. Підтримали Чорноволенка також союзники Руху з групи "Столиця" та депутатська група Івана Салія "Вибір". Ця посада залишалася вакантною два роки.

СТВОРЕНО СПІЛКУ ВЕТЕРАНІВ НЕЗАЛЕЖНОЇ УКРАЇНИ

ДНІПРОПЕТРОВСЬКЕ. — Тут за сприянням Товариства Політв'язнів і Репресованих відбулися установчі збори Спілки Ветеранів незалежної України, яку очолив ветеран праці Микола Оленич. Мета Спілки — соціяльний захист громадян похилого віку, налагодження постійних контактів з іншими ветеранськими організаціями України і підготова до проведення міжнародного суду над комуністичною партією за геноцид проти українського народу у 1921-1922, 1932-1933 і 1947 роках. Спілка Ветеранів незалежної України також сприятиме розбудові української держави, мови і культури.

На Союзівці відзначено День Батька

Союзівка (Г. Колесса). — Згідно із традицією, уже 12-ий рік підряд на оселі УНСоюзу відбулося відзначення Дня Батька. Цим святом УНС символізує своє батьківське ставлення до нашої громади, адже уся братська діяльність організації свідчить про всебічну підтримку не лише української громади в діяспорі, але й про широку допомогу Україні. УНСоюз заслужено називають „Батьком-Союзом".

Виступає танцювальний ансамбль „Лиман" із Мериленду, на передньому пляні — соліст Левко Івашко (фото А. Воробця).

Відзначення Дня Батька відбулося тут у неділю, 16-го червня, у присутності багатьох гостей Союзівки та представників місцевої громади. Після Божественних Літургій у церкві Пресвятої Трійці гості зібралися у концертовій залі оселі, „Веселці", де за традицією відбувся денний концерт.

Святкування відкрив координатор братської діяльности УНСоюзу, відповідальний за концерт Андрій Воробець. У концерті взяли участь танцювальний ансамбль

(Закінчення на стор. 3)

В АМЕРИЦІ

СПРАВА ЗАПОТРЕБОВАНИХ Білих Домом секретних папок з архівів ФБІ не сходить з обрію зацікавлень політиків і засобів масової інформації. Виявляється, що кількість папок, які з архівів ФБІ передано Білому Домові є значно більшою, серед них є папки чільних членів ще Уряду президента Джорджа Буша. Ці найновіші дані відкрито завдяки комп'ютерним дискам, які у своїй праці уживав Антоні Марцеса, військовий дослідник, призначений 1993 року для допомоги клінтонському Білому Домові у перевірці усунення перешкод при виданні перепусток для працівників. Це нове відкриття, на думку аналітиків, тільки ще більше заплутає досі не надто вияснену справу цих папок у Білому Домі.

У ЄРУСАЛИМІ МИНУЛОГО вівтірка, 25-го червня, відбулася зустріч секретаря Державного департаменту Воррена Кристофера та новообраного прем'єр-міністра Ізраїля, Беньяміна Нетанягу, щоб поліпшити взаємовідносини між ЗСА та новим урядом Ізраїля. Обидва говорили про їхні бажання замирення на Близькому Сході, але оминали справу їхніх розходжень — як до цього змагати. Американські офіційні чинники кажуть, що у чотирогодинній приватній розмові В. Кристофер намагався переконати Б. Нетанягу, щоб він не відступав від даних Ізраїлем обіцянок про відтягнення військ з Геброну та до швидкого нав'язання комунікаційних шляхів з Палестинською владою.

У СВІТІ

ФРАНЦУЗЬКО-АМЕРИКАНСЬКІ ВІДНОСИНИ суттєво поліпшилися протягом останнього року, відколи президентом Франції став Жак Шірак, котрий, як пригадують деякі газети, провів літо у Гарварді 1953 року. Кроком до дальшого зближення стала недавня зустріч президентів обох країн у Парижі, під час якої Ж. Шірак висловив намір повернути свою країну до військових структур НАТО. І хоча між Францією й ЗСА далі існують помітні розходження в поглядах на близькосхідню й боснійську кризу, проблему ядерних випробувань, керівництво НАТО й ООН, все ж, за свідченням американських офіційних осіб, з новим французьким урядом "легше працювати".

ІРАК ПІДПИСАВ УГОДУ З ООН, згідно з якою міжнародні інспектори будуть негайно і безумовно допущені до всіх без вийнятку місць, де, як вони підозрюють, іракський уряд переховує хемічну й бактеріологічну зброю та радіоактивні матеріяли, необхідні для виготовлення ядерних бомб. Крім того, на їхню вимогу їм має бути беззастережно надана вся необхідна документація. Ірак зобов'язується також повернути Кувейтові все награбоване під час війни майно та дати найдокладнішу інформацію про військовополонених. Своєю чергою, ООН обіцяє послабити економічне ембарґо й дозволити іракцям продати нафти на 2 млн. дол. для невідкладної гуманітарної допомоги населенню.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, NJ 07302.

Svoboda: (201) 434-0237; Fax: (201) 451-5486. UNA: (201) 451-2200

Soyuzivka UNA Estate: 216 Foordmore Rd., Kerhonkson, NY 12446 (914) 626-5641, Fax (914) 626-0180, e-mail: unaestat@travel.ios.com

Передплата на рік $100.00, на півроку-$60.00. Для членів УНСоюзу $75.00 річно, на півроку-$40. За кожну зміну адреси-$1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Головний редактор: Зенон Снилик

Second Class Postage paid at Jersey City, NJ

Кінець "коров'ячої" війни?

22-го червня у Фльоренції Німеччина та її 13 партнерів з Европейського союзу завершили тримісячну "коров'ячу" війну проти Великобританії підписанням угоди, за якою британці зобов'язуються знищити 120,000 голів рогатої худоби — утричі більше, ніж вони погоджувались перед тим. З іронічного збігу обставин, сталося це рівно через 55 років після того, як Німеччина почала іншу, менш успішну, хоч значно кривавішу війну проти Совєтського Союзу, і — подвійна іронія — сталося це у Фльоренції, рідному місті Ніколо Макіявеллі, котрий, як відомо, доволі скептично ставився до різного роду угод і, особливо, до необхідности їхнього виконання.

"Коров'яча" війна між Великобританією та 14-ма іншими членами Европейського Економічного Співтовариства почалася у березні, після того як у пресі з'явились припущення про зв'язок між вірусом енцефалопатії, що вразив кількох корів на британських фармах, та подібним, доволі рідкісним, але невиліковним захворюванням Кройцфельда-Якоба у людей. Не дожидаючись результатів докладніших вірусологічних досліджень, країни ЕЕС заборонили імпорт британської воловини та зажадали від Великобританії цілковитого знищення поголів'я великої рогатої худоби.

Фактично це означало б ліквідацію цілої галузі сільськогосподарського виробництва вартістю понад 6 блн. долярів та звільнення 650,000 зайнятих у цій галузі працівників. Британський уряд відповів відмовою, а його представники в ЕЕС зайняли демонстративне становище "неспівробітництва", відмовляючись голосувати на всіх засіданнях Европейського союзу. Цей демарш став найсеріознішим потрясінням для ЕЕС від 1965 року, коли французький президент Шарль де Голь зайняв подібне становище "порожнього крісла".

Знову, як 30 років тому, доля европейської інтеграції виявилася серіозно загроженою, а перспективи введеня єдиної европейської валюти в 1999 році — доволі непевними. З одного боку, антиевропейські настрої, які завжди були у Великобританії досить сильними, набули нині виразно ксенофобського забарвлення. За даними останніх соціологічних опитувань, лише 44 відсотки респондентів згідні, щоб Британія залишалася в ЕЕС, тим часом як 39 відс. наполягає на її виході. "Евроскептики" в правлячій консервативній партії, безумовно, зміцнили своє становище, попри запевнення Дж. Мейджора, що політика його партії лишається проевропейською. І тим більше зміцнилось становище "евроскептиків" серед лейбористів, котрі дипломатично обходили англо-европейський конфлікт мовчанкою впродовж трьох місяців, аби нарешті назвати фльорентійську угоду "розгромом".

А з іншого боку, англо-европейський конфлікт посилив антибританські настрої на континенті. Формально "антикоров'ячу" кампанію очолила Німеччина, громадяни якої, здається, найбільше дбають про своє здоров'я, а уряд має в цій ділянці неабиякі права й обов'язки. Проте, як і слід було сподіватись, найемоційнішими виявились давні суперники британців — французи, котрі нещодавно самовільно заблькували два порти над Ля-Маншем, закидали камінням британські пороми і публічно спалили опудала британського прем'єр-міністра.

Для країн, не втягнутих у конфлікт, уся ця "коров'яча" війна могла б виглядати кумедною, коли б не йшлося принаймні про дві речі, які виходять далеко за її межі. Поперше, конфлікт показав, якою хиткою є рівновага у світі і як легко її можна порушити навіть у західній, начебто найстабільнішій і найцивілізованішій частині Европи. А подруге, заборона імпорту воловини, спричинена дрібною і, зрештою, не вельми переконливою загрозою людському здоров'ю, показала високі гуманістичні стандарти, характерні для західнього світу, і навпаки, відсутність таких стандартів у багатьох інших країнах, з Україною включно.

Безумовно, в умовах бідности люди задумуються не так про якість продуктів, як про саму їхню наявність. Тому мало хто в Україні цікавиться мірою радіяції в різноманітних харчах, вирощених неподалік від Чорнобильської зони, мало хто дбає про якість води у львівських і не лише львівських водотягах (добре, що вона взагалі є — бодай дві години на день!), і, звичайно ж, мало кому кортить перевіряти якість сумнівних продуктів у яскравих обгортках, завезених в Україну, як на смітник, з усіх довколишніх країн. На жаль, коров'яча енцефалопатія, яка, можливо(!), загрожує британцям від недостатньо провареного чи просмаженого м'яса, — це справді досить надумана проблема для більшости українців, які щодня наражаються на куди прозаїчнішу дизентерію, гепатит і щонайбанальнішу сальмонелю.

М. Мельник

НЕВЖЕ ПОЧАТОК КІНЦЯ ЕКОНОМІЧНОЇ КРИЗИ В УКРАЇНІ?

Після проголошення самостійности, Україна в ділянці економічних реформ багато щастя не мала. В дійсності, її можна зарахувати до маленької групи, так би мовити, найбільш „нещасливих" серед колишніх республік та сателітів СССР. Всі інші мали набагато більше щастя. Чому? Тому що шефи урядів тих країн дуже скоро зрозуміли, що єдина дорога до економічного добробуту — це не повільний, а швидкий перехід до ринкової економіки. Вони теж виказали досить завзяття і політичного хисту, щоб того роду політику впровадити в життя.

Не менш важливим був слабий опір зі сторони комуністів. З самого початку після розвалу СССР комуністичні партії тих країн були здезорганізовані і здеморалізовані і тому великого опору не чинили. Нині партії ті знову набрали сили, та вони є набагато проґресивніші, ніж комуністичні партії України. За вийнятком малих груп екстремістів, вони не домагаються повторного знесення приватної власности та повернення до старих методів керування економікою.

В Україні правдивий зворот на краще почався щойно при кінці 1994 року, коли Президент Кучма домовився з Міжнародним Валютним Фондом (МВФ) про основні напрями реформ. Злі язики твердять, що Кучма піддався диктатові МВФ не з власного переконання, а під примусом зі сторони МВФ, щоб дістати позички. Це правда, що під час своєї каденції на пості прем'єр-міністра Кучма хотів рятувати економіку України не за допомогою реформ, а за допомогою кращої адміністрації. Та дивлячись на його підбір співробітників і підтримку різних заходів у ділянці економічної політики за останні півтора року, можна цілком спокійно твердити, що тепер він є з переконання стовідсотковим прихильником утвердження в Україні правдивої економіки вільних ринків. Йому не бракує волі, щоб того роду не все популярну політику впровадити в життя, і в тому є основна причина оптимізму.

Хоч є ще багато перешкод на шляху до повного успіху, все таки можна завважити багато позитивних результатів економічної політики Президента. Нині найголовнішою причиною економічної кризи в Україні є інфляція. Наприклад, коли в грудні 1992 року якийсь товар коштував один карбованець, то в грудні наступного року він коштував понад сто карбованців. Для економіки України це була страшна річ. Ощадності людей пропали, а робітничі платні піднімались набагато повільніше, ніж ціни, залишаючи майже жебраками величезну кількість людей.

В тому часі понад 90 відс. підприємств були в державній власності. На рівні управління індивідуального підприємства це означало, що головний адміністратор робив те, що хотів. Практично, ніхто його не контролював, можливістю банкрутства він не журився, грошей на відновлення машин чи будинків він ані не мав, ані не міг їх дістати від держави. Позичити гроші в банку він теж не міг, бо при такій інфляції і відсоткових ставках банки на такі цілі грошей не позичали — їм було вигідніше займатися валютною спекуляцією. Та може ще важнішим є те, що адміністратор державного підприємства, не будучи відповідальним ні перед ким, навіть не дуже журився тим, що за кілька років станеться з його підприємством, якщо його машини не будуть відновлені.

Не маючи над собою ринкової контролі і не боячись контролі державної, адміністратори підприємств торгували товарами на власну руку і для власної кишені, навіть не даючи державі про те ніяких звітів. Така злодійська, шахрайська, а принаймні нечесна діяльність набрала масових розмірів. До того треба додати величезний чорний ринок, величину якого теж статистично схопити неможливо. Чорний ринок постав завдяки контролі цін і на валюту, і на велику кількість споживчих та інших товарів. Це все разом спричинило великомаштабний ріст так званої тіньової економіки, яка не знайшла віддзеркалення в офіційних економічних показниках Уряду. Приміром, деякі важливі економічні посібники на Заході економічних показників України не друкують, бо як можна подати в серйозній публікації новину, що пропорція безробітних в Україні є піввідсотка?

Розмір тіньової економіки спробували встановити економісти бюра Світового Банку в Києві Д. Кофмен і А. Каліберда. Спираючись на загальновідомому прямому відношенні (кореляції) між споживанням електроенерґії і коливаннями валового внутрішнього продукту (ВВП), автори запропонували, що обсяг тіньової економіки становить коло 45 відсотків ВВП. А якщо так, тоді зниження „правдивого" ВВП України було далеко не таке драстичне, як на це вказують офіційні цифри Уряду.

Останнім часом економічна ситуація дійсно поліпшилася, і то незважаючи на опір комуністів у Верховній Раді. Уряд почав покривати бюджетні дефіцити за допомогою не грошових емісій, а державних позичок. Державні субсидії для підприємств сильно зменшилися не тільки з огляду на більш раціональний підхід до дефіцитових підприємств, але й тому, що велика кількість підприємств перейшла у приватні руки і держава ними журитися не мусить. В дійсності, приватизація малих підприємств уже скінчилася. Уряд зменшив теж видатки на соціяльні потреби. Приміром, замість низьких цін на оплату житла для всіх, Уряд впровадив систему прямих дотацій для бідних. Завдяки таким заходам, ціни споживчих товарів у 1996 році піднімалися значно менше, ніж 10 відсотків на місяць, а в травні ц. р. вони піднялися менш як на один відсоток.

Ціни на тверду валюту уже давніше звільнено з-під котролі. В наслідок того, а також з огляду на сповільнення інфляції, відношення між карбованцем і доляром стало набагато стабільніше. Велика кількість спекулянтів, які торгували валютою, втратили джерело легкого заробітку. Є ще й інші позитивні наслідки тих змін. Коли люди повірять, що небезпека гіперінфляції минула та що дестабілізація економіки і політичного режиму є неправдоподібна, тоді дійсно економіка України зрушиться з місця. В тому сильно допоможе величезна кількість закордонних інвесторів, які з нетерпеливістю чекають на стабілізацію.

Крім повної кількости позитивних факторів є теж надзвичайно критичні проблеми. Приватизація більших підприємств іде надто поволі. Винна тут до великої міри Верховна Рада, яка не тільки затримувала приватизацію, але й не дозволила на приватизацію величезної кількости (коло 6,500) великих підприємств. Деякі галузі економіки, як, наприклад, вугільна промисловість, переживають великі труднощі, переважно через брак реорганізації та модернізації, тому без масових інвестицій (мабуть, таки з-за кордону) не буде можливо надіятись на поліпшення.

В сільському господарстві ситуація погана в основному тому, що закон про власність не дозволяє торгувати землею. Наприклад, величина присадибних ділянок збільшилась і вони тепер виробляють майже 45 відсотків сільськогосподарських продуктів, але величина тих ділянок на дозволяє на дійсно модерну експлуатацію і тому продуктивність на тих маленьких господарствах не є дуже висока.

Нині майже всі колгоспи стали чимось на зразок кооператив, члени яких є власниками паїв, але паями тими на біржі торгувати не можна. Також майже 60 відс. радгоспів є ще далі державною власністю. Та з точки зору управління чи менеджменту в обох родах господарств ніщо радикально не змінилося.

Приватні ферми працюють добре, але торік їхня частка сільськогосподарської продукції становила всього один відсоток. Продукція м'яса і молока також добре не виглядає.

В основному, з точки зору продуктивности, така велика площа землі, роздрібнена на присадибні ділянки, — це страшний анахронізм. За десять—п'ятнадцять років ті господарства зникнуть, бо люди підуть працювати деінде. Отже, чому б не дозволити селянам вільно продати ту землю уже тепер? З точки зору продуктивности і спеціялізації, затримувати радгоспи і колгоспи хоч і в трохи зміненій формі — це теж анахронізм. Дивним також є й те, що Уряд все ще закуповує у безпосередний спосіб збіжжя за ціни, нижчі, ніж ринкові.

Є досить очевидним, що сільськогосподарські кооперативи України потребують великих інвестицій, інакше вони не зможуть досягнути свого оптимального продуктивного потенціялу. Є теж потреба, так би мовити, географічної реорганізації кооперативів і змін у спеціялізації продукції. Зміни ті можна б здійснити у набагато легший спосіб, коли б фермери, які мають гроші чи можуть їх позичити, мали можливість купити землю від будь-якого власника. Щоб ті зміни могли здійснитися, треба зміни закону про приватну власність на землю. Справи ті є надзвичайно важливі і коли недавно новий прем'єр-міністер Лазаренко заявив, що він буде старатися про зміну закону в тому напрямі, тоді український загал повинен його в тому підтримати.

А на загал, економічна політика останніх років, а також призначення Лазаренка на пост прем'єр-міністра та деякі інші зміни, що їх провів Президент Кучма, викликають надію, що зворотний пункт для економіки України все таки незабаром прийде.

Віра Комарницька-Писарівська

Де леґіт смереку колише...

Пригріває сонце, зацвіли ромашки, запахла черемха — час їхати на природу до Гантеру. Там є все для всіх.

Започаткував гантерську громаду Володимир Кобзяр — любитель спорту й риболовства. Скоро після прибуття до Америки поїхав на рибу й опинився у Гантерських горах, над чудовою річкою.

Фото з архіву „Свободи" нагадує ті часи, коли Кобзарівку щоліта відвідували славні українці ред. Іван Кедрин (стоїть), Едвард і Марія Козаки, о. Богдан Смик.

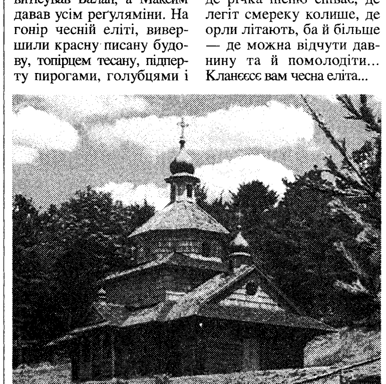
Околиця нагадувала йому щось дороге, рідне. Повіяло карпатським вітром, зашуміла Чорна і Біла Тиса, запахло рідним краєм... Не довго думаючи, купив там хатину, до якої перевіз із Ню Йорку родину на нове ґаздівство — пізніше славну Кобзярівку — „Ксеню", три кути якої тримала Оля Кобзяр та вкладала життя і душу. І так почалася „Чесна еліта".

Кожного літа, як під рідною стріхою, перебував на Кобзярівці ЕКО — Козак, всім кланявся, як належить чесній еліті. До компанії Гриця Зозулі приїздив Євген Маланюк. Пригадував собі чудову Скільщину — любив кольоритний бойківський діялект — говірку моїх предків, а чесній еліті кланявся широким стаповим привітом.

Так зростала чесна еліта. Побудували церковцю. Ґражду і плебанію витісував Балан, а Максим давав усім реґуляміни. На гонір чесній еліті, вивершили красну писану будову, топірцем тесану, підперту пирогами, голубцями і смачним борщем — такого борщу і Микола Понеділок не посоромився б...

Тут — бездонна криниця надхнення для всіх творців та інших романтиків. Як настане вечір і місяць визирне з-за хмар, якась таємна сила тягне всіх над річку, там одним муза теми, рими й гами нашіптує, інших русалки коханням манять, а ще іншим у мріям слава усміхається... А вдень — усі ходять, як зачаровані, і кожен по-своєму виливає надмір почувань. А мистці-малярі обмалювали природу в усіх кольорах і порах року, і церковцю теж з кожного боку увіковічнили. Багато з тих картин ще можна оглянути в ґалерії ґражди. Також тут відбуваються різні імпрези. За молодими все снується запах любистку і мрії про чарівний квіт папороті, а пісня кохання дзвенить у повітрі. Для дещо підтоптаних є можливість омолодження і довголіття — варто поласувати життєдайним медом у здорового, як бук, старого пасічника, який знає всі таємниці бджільництва... Цього року заповідається великий урожай грибів — не забудьте кошиків і мішків...

Чесна еліта з самого початку знала, куди їхати: де річка пісню співає, де леґіт смереку колише, де орли літають, ба й більше — де можна відчути давнину та й помолодіти... Кланєєсє вам чесна еліта...

Українська церква св. Івана Хрестителя у Гантері.

ЗБЕРЕЖЕННЯ НАШОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ ІДЕНТИЧНОСТИ

Василь Михальчук,
голова УЦГК, Париж

УКРАЇНСЬКА ФРАНЦІЯ

(З матеріялів пленарної сесії СКУ 31-го травня і 1-го червня)

IV

До початку другої половини 1993 року наша молодь тут дійсно горіла ентузіязмом, але згодом, спостерігаючи уважно за подіями, почала ставитись критично до всього в Україні, навіть часто перестаючи вірити у спроможність народу і його владних структур розв'язати всі проблеми організації незалежного життя України.

Щораз більша корупція на найвищих щаблях державного життя, поширення злочинности по всій країні, безсилля правосуддя або навіть часто закривання ним очей перед злочинами, якщо не спомагання їм, поширювання владою радше чужої культури, ніж рідної, української, надія на зовнішню фінансову допомогу замість випрацьовувати ефективні закони для власної економічної господарки, закривання очей перед відсутністю законної репатріяції фондів за торговельні експорти — все це бачать наші молоді люди і бачене не впливає позитивно на образ української проблематики.

Тут, у Парижі, вони мають також нагоду спостерігати Україну в мініятюрі — амбасаду України у Франції. Коли наші молоді люди, вже роджені у Франції, з французькою освітою, проникають у нутро цієї амбасади і там чують російську мову, а до них звертаються службовці цієї амбасади так, наче б хотіли їх найскоріше позбутись, коли вони бачать, з якою запопадливістю ця амбасада відзначує день „октябрской революції", то вони кажуть, що Україна їхніх батьків є тільки мрією тих батьків, а народ дійсної України випрацьовує іншу реальність. І наша молодь ставить перед собою серйозні питання про свою культурну й духову майбутність.

Четвертою, врешті, причиною суспільного упадку української Франції є глибока економічна криза в світі, яка заторкує рівнож нашу країну і причинюється до нового виду люської цивілізації. Технологічний розвиток обмежує людську працю, число працюючих, збільшує безробіття. Донедавна людина починала працю у підприємстві і в ньому закінчувала свій професійний шлях та йшла на пенсію. Сьогодні ця людина мусить бути готовою часто міняти місце замешкання і працювати там, де може знайти зайняття. Така ситуація розпорошує людей, змушує постійно стежити за промисловим розвитком, і увага до українських суспільних справ у людей сильно притуплюється.

Духовий стан української еміґрації ускладнюється не тільки у Франції. Він є складний у всіх країнах нашого поселення і тому на особливу увагу і на вдячне відзначення заслуговує пропозиція Президії Секретаріяту СКУ — присвятити одне своє засідання обговоренню тих справ. Все ж треба сказати, що кожна країна українського поселення має свої питомі відмінності, загальне, навіть добре обдумане і вдало зформульоване правило не зможе бути ключем до розв'язки у кожній країні. Однак спільно застановитись над проблемою — є справою першорядної ваги.

Відносно української Франції, ми над цим дуже пильно застановляємося і в найближчому майбутньому запросимо до обговорення усіх, хто ще дбає про майбутнє української діяспори у Франції.

Уважаємо, що громадська застанова мусить вестись у двох площинах.

1. Духова площина. Тут є дві наші українські церкви і треба докласти всіх сил, як від самої церковної ієрархії, так і від мирян, щоб вони збереглися і діяли. Їхня дія буде запевнена, якщо співдія між двома гілками буде реальною і чинною.

2. Громадсько-культурний стан громади. За всяку ціну нам треба прийти до спільного знаменника у громадському секторі і створити ОДНУ громадську централю у Франції, щоб зусилля на внутрішньому і зовнішньому фронтах пішли одним руслом, а не різними.

Співдія між тими двома площинами, церковною і загальносуспільною, мусить бути в майбутньому більш тісною і діловою. Якщо це осягнемо, лише тоді наша дія буде тривкою. Підкреслюю: річ не у самій програмі. У цій складній роботі треба мати розумних і вдумливих прагматиків-практиків.

КОНСТИТУЦІЮ...

(Закінчення зі стор. 1)

регли, що референдум розірве Україну на шматки і надасть занадто багато уповноважень Президентові.

В указі Л. Кучми сказано, що на голосування буде винесено проєкт конституції, ухвалений у березні конституційною комісією і затверджений парляментом на початку червня у першому читанні.

Даний проєкт надає більше уповноважень Президентові і узаконює двопалатний парлямент. У ньому визнано тільки одну державну мову — українську. Крім того, значно обмежується автономію Криму.

Ліві, скоріше за все організують сильну опозицію і вперто агітуватимуть голосувати „ні" на референдумі. Національно-демократичні сили, які виступали за шидке прийняття конституції у Верховній Раді, очевидно, підтримають Л. Кучму.

Проте співголова Комісії з прав людини депутат Володимир Яворівський сказав для агенства Ройтерс, що референдум тільки поглибить економічну кризу. Він висловив сумнів у тому, що люди, яким не платять по кілька місяців платні, будуть голосувати „так". Референдум розірве Україну на шматки, сказав він. Результат його непередбачний і може стати мірилом довір'я Президентові.

С. Головатий...

(Закінчення зі стор. 1)

вости в Україні сприймаються з великою амплітудою розуміння — від цинізму до скептицизму. У цій амплітуді практично немає того міцного стержня, який дозволяв би далі забезпечувати розвиток правної системи, створення судової системи, виконання суддею своїх професійних обов'язків, виходячи тільки з ідеалів справедливости.

Проблема справедливости і дієвости судочинства передовсім пов'язана з труднощами матеріяльного характеру. Ні Верховна Рада, ні Уряд не підтримали проєкт бюджету судів, складений у судах і поданий у Міністерство Юстиції, сказав С. Головатий. Він розповів, що у 1995 році суди отримали лише 50 відс. запланованих для них грошей, а на 1996 рік у плян взагалі закладено тільки 39 відс. Це приводить до припинення діяльности судів. Крім усього іншого, 453 судді зовсім не мають житла.

Першопричиною такого становища С. Головатий вважає відсутність конституції. Це не дає змоги остаточно визначитися з приводу розподілу уповноважень між гілками влади. Впродовж трьох років Міністерство Юстиції клопочеться про внесення змін до закону про судовий устрій, але ці пропозиції намагається заперечити Верховний Суд, який, окрім процесуальних функцій, хоче здійснювати ще й адміністративне керівництво судами. "Міністерство Юстиції робило, робить і має намір робити все для того, щоб подолати цинізм на горі і допомогти позбутися скептицизму знизу", — наголосив міністер.

Президент Б. Клінтон зустрівся з представниками етнічних груп

Президент Б. Клінтон промовляє до представників етнічних груп.

У Вашінгтоні, у Білому Домі, 14-го червня відбулася зустріч Президента ЗСА Билла Клінтона з 200 делегатами етнічних груп, що репрезентували різні громадсько-культурні організації американських діяспор — албанської, арабської, вірменської, прибалтійців, хорватської, німецької, грецької, мадярської, ірляндської, італійської, норвезької, польської, португальської, сербської, словацької, української.

У розмові з представниками цих груп, що тривала понад дві години, Президент наголосив, що зумисне вибрав для зустрічі день Прапора, який припадає на 14-го червня, коли вшановується належність до американського громадянства, патріотизм мешканців З'єднаних Стейтів Америки. Він звернув увагу на обов'язки імігрантів, які вони беруть тут на себе, зокрема відповідальність за себе і свої родини. Ця відповідальність стає щораз важливішим чинником для американських громадян.

Б. Клінтон мав також нагоду порушити інші важливі питання — як внутрішні, так і світові. В першу чергу йшлося про проблеми Европи, які Адміністрація старається якнайкраще розв'язати. При тому Президент заявив, що хоче якнайтісніше співпрацювати з державами Центральної Европи. З того приводу він делегує тепер свою дружину до Естонії, Мадярщини, Польщі, Румунії і Словаччини, щоб такими відвідинами ще сильніше підкреслити бажання співпраці ЗСА з цими державами.

Закінчуючи свою промову, Президент закликав присутніх до співпраці та до ширення цієї співпраці серед членів етнічних груп, із оптимістичним поглядом на їхнє майбутнє, на майбутнє наступних поколінь.

Від українців Америки на зустрічі з Президентом були присутні Тарас Базилюк, Андрій Фединський, Дорота Довжицька-Фюртней, Анна Кравчук, Юліян Куляс, Олександер Кузьма, Володимир Лупань, Божена Ольшанівська і Меланія Старінчак-Вервір, асистентка Президента і Першої леді.

Оприлюднено...

(Закінчення зі стор. 1)

Якщо ці вимоги не будуть прийняті, фракція Руху і група "Державність" мають намір звернутися до Президента з пропозицією винести проєкт на всеукраїнський референдум.

На вечірньому засіданні 25-го червня, в пакеті з 17-ою статтею 313-ма голосами ухвалено 14-ий пункт перехідних положень такого змісту: "використання існуючих військових баз на території України для тимчасового перебування чужоземних військових формувань можливе на умовах оренди, в порядку, визначеному міжнародними договорами України і ратифікованому парляментом". Однак депутати покищо не дійшли згоди щодо тривалости перебування в Україні чужинецьких військ на умовах оренди.

В „українському" Гантері відкривається сезон

Гантер, Н. Й. — В цьому році, літній сезон відкривається тут 7-го липня.

У цей день, після Служби Божої в церкві Івана Хрестителя, відкривається у „Гражді" виставка творів наших мистців. Того ж дня відкривається парафіяльна крамничка, в якій гості матимуть нагоду придбати зразки народного мистецтва: різьбу, кераміку, писанки. Там будуть також українські книжки та багато інших предметів, що надаються на дарунки як спомин про відвідини „українського" Гантеру.

Буфет буде відкритий кожної неділі впродовж літнього сезону від год. 11:30 до 1-ої по полудні.

Мистецька виставка і крамничка у „Гражді" будуть відкриті кожного дня від вівтірка до суботи від год. 10-ої ранку до 1-ої по полудні і від год. 3-ої до 6-ої вечора. В неділі можна відвідувати „Гражду" від год. 11:30 до 2-ої по полудні.

Як уже інформовано („Свобода" з 25-го червня) в суботу, 6-го липня, розпочинаються у „Гражді" суботні програми. Першим є літературний вечір Уляни Любович-Старосольської, а надалі заплановані музичні програми під керівництвом композитора і директора літніх програм д-ра Ігоря Соневицького.

Б. Т.

На Союзівці...

(Закінчення зі стор. 1)

„Лиман" та співак Роман Цимбала. Як завжди, до виступів на Союзівці УНСоюз старався запросити українську мистецьку групу, яка або ще на Союзівці не виступала, або рідко мала нагоду показати своє мистецтво в околиці східного побережжя Північної Америки. Отож „Лиман" виступав на оселі вперше.

Дбайливо виготовлені А. Воробцем програмки сповіщали двома мовами програму концерту і біографії його учасників.

Виступ Українського Танцювального Ансамблю „Лиман", який прибув на Союзівку із Мериленду, випромінював енергію, фантазію і вправність. Цікавим є факт, що багато з його учасників — неукраїнці, які настільки захоплені нашим танцювальним фольклором, що із задоволенням вчащають на проби і виступають з українськими танцями на фестивалях і концертах. Особливо захопив публіку молодий соліст ансамблю Левко Івашко, який не тільки провадив перед у багатьох групових танцях, але й майстерно, із запалом виконав свій сольовий танець — „Козачок".

Ансамбль завдячує успіх своєму мистецькому керівникові і директорові Орестові Ласюкові та менаджерові Ендрю Гулєбі (до речі, фінові з походження — ще один приклад зачарування чужинців українським фольклором).

Тенор Роман Цимбала на сцені залі „Веселка".

Виступ співака зі Львова Романа Цимбали переніс слухачів у світ української пісні. Звучали не лише відомі й улюблені публікою витвори народного таланту — мистець виконав віднайдену ним пісню „Хата моя рубленая". Після виконання цієї пісні Р. Цимбала розповів, що йому вдалося віднайти лише пару куплетів, і звернувся до публіки із проханням — якщо хтось із присутніх знає усі слова пісні, подати їх. Цей факт свідчить, що співак належить до тих справжніх патріотів, які стараються врятувати від забуття надбання народу.

Голос Р. Цимбали, який виконав чотири народні пісні та дві арії з українських опер, при чому співав без супроводу, своєю красою заполонив публіку. Співак тепер є солістом Львівського Державного театру опери і балету ім. І. Франка; його виступи у багатьох країнах Европи та Америки поповнюють славу українського вокального мистецтва. В минулому мистець уже не раз виступав на Союзівці; відвідувачі концертів оселі були раді знову насолоджуватися його виконанням.

Відзначення Дня Батька на Союзівці відбулося у присутності предсідника УНСоюзу Уляни Дячук із чоловіком, інж. Володимиром Дячуком, радного УНС Алекса Худолія з дружиною, почесного члена Головної Управи, колишнього головного секретаря УНС д-ра Ярослава Падоха з дружиною, управителя Союзівки Івана Флиса, мол., колишнього довголітнього управителя оселі, тепер — почесного члена Округи в Албані-Трой, Н. Й., Володимира Кваса, голови цієї округи і секретаря 13-го Відділу УНС Павла Шевчука, голови Округи у Вілксберрі, Па., Тимка Бутрея, секретарів: 57-го Відділу УНС — Михайла Савкова, Відділу 93-го — Гелен Тренклер, Відділу ч. 200 — Івана Пригоди, Відділу 241-го — Дженет Барделл, голів Відділів: 13-го — Миколи Філя, Відділу 42-го — Василя Марущака та голови 206-го Відділу УНС — Дмитра Сарахмана.

На концерт також прибули учасники прогульок із Ровд Айленд (організатор — Дмитро Сарахман) та із околиці Албані (організатор — Микола Філь).

На закінчення програми, яку вела Галина Колесса, прозвучало „Многая Літа" для усіх батьків, в тому і для „Батька-Союзу".

В Головній Канцелярії УНСоюзу відбулися секретарські курси

В днях 6-7-8-го червня ц. р. відбулися в Головній Канцелярії УНСоюзу секретарсько-організаційні курси. Зголошених учасників було 14, одначе через професійні, чи родинні обов'язки деякі секретарі не мали нагоди приїхати, і в курсах взяло участь лише дев'ять. Серед них було шість нових секретарів, котрі цього року перебрали відділи, і три заступники секретарів, які підготовляються до секретарської або організаційної праці.

Курсами проводили предсідник Уляна Дячук, секретар Марта Лиско та касир Олександер Благітка. Додатковими промовцями були Андрій Воробець, координатор братської діяльности, Джо Бінчак, менаджер професійного бюра, і Лонгін Стафрух, професійний продавець та відділовий секретар. Під час курсів учасники спостерігали за працею у Головній Канцелярії та переглядали місячні рахунки з нашими довголітніми працівниками Фінансового відділу Павлом Фугою та Юрієм Рептаком. Також була нагода переглянути функції Рекордового відділу, де наші працівники виготовляють нові грамоти та переводять зміни на грамотах та місячних виказах. Пізнаючи працю в Головній Канцелярії, курсанти мали нагоду бачити тісний зв'язок між працею секретарської і Головною Канцелярією, бо ці дві ділянки постійно мусять із собою співпрацювати.

Учасники секретарсько-організаційних курсів в Головній Канцелярії УНСоюзу

Під час курсів спеціяльну увагу присвячено пізнанню забезпечевних продуктів, які УНСоюз пропонує своїм членам. Тут секретар М. Лиско присвятила багато уваги для вияснення кляс забезпечення, обчислення вкладок та засобів продажу. Тому, що половина курсантів була не тільки новими секретарями, але й новими членами УНСоюзу, предсідник У. Дячук у своїх викладах подала обширні інформації про УНСоюз, його історію, громадську працю та ролю в діяспорі. Касир Олександер Благітка в своїй лекції говорив про рахунки відділові, котрі секретарі мали нагоду переглянути з працівниками Фінансового відділу, та про виплати і винагороди секретарям та виплати членам. Слухачі охоче все сприймали, хоч лекції були довгі та виснажливі.

Присутні на курсах були (за відділовим порядком): Відділ 70-ий — Марія Галущак, 96-ий — Ярослава Комічак, 134-ий — Юрій Лазірко, 174-ий — Віра Крива, 194-ий — Оксана Лопатинська, 204-ий — Михайло Шпонтак, 231-ий — Василь Бакаленко, 489-ий — Галина Колесса, 492-ий — Володимир Катрушенко.

Нові люди, різного віку та професії, новоприбулі, тут роджені, довголітні члени УНСоюзу, чи нові члени нашої організації — всі вони готові стати в ряди союзних працівників та допомогти у дальшому розвитку УНСоюзу, найбільшої української братської установи.

Марта Лиско,
секретар УНСоюзу

Ділимося сумною вісткою з рідними і приятелями, що 20-го червня 1996 р. з волі Всевишнього по довгій недузі відійшов у вічність на 82-му році життя

бл. п.
інж. хем.
МОДЕСТ ОСАДЦА

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 24-го червня 1996 р. в українській католицькій церкві св. Володимира Великого в Глен Спей, Н.Й. Тлінні останки спочили на українському православному цвинтарі св. Андрія Первозванного в С. Бавнд Бруку, Н.Дж.

У глибокому смутку:

дружина — ЛЮБОВ
сини — МОДЕСТ і ЮРІЙ з родинами
сестри — ВІРА і ХРИСТИНА
брати — МИРОН, БОГДАН і ЛЮБОМИР
та дальша родина в ЗСА, Канаді й Україні.

Вічна йому пам'ять!

Ділимося з пластунами і приятелями Пласту сумною вісткою, що 18-го червня 1996 р. відійшов у вічність, проживши 90 років довголітній

ДОБРОДІЙ ПЛАСТУ
д-р інж.
СТЕПАН ТИСОВСЬКИЙ

ПОХОРОН відбувся 20-го червня 1996 р. у Ст. Пол, Міннесота.

Хай американська земля буде йому легкою

КРАЙОВА ПЛАСТОВА РАДА
КРАЙОВА ПЛАСТОВА СТАРШИНА

Ділимося сумною вісткою, що 18-го червня 1996 р. відійшов у вічність, проживши 90 років

бл. п.
д-р інж.
СТЕПАН ТИСОВСЬКИЙ

Покійний залишив у смутку:

дружину — СТЕПАНІЮ
дочку — УЛЯНУ СТЕПЧУК з мужем ЗЕНКОМ
сина — д-ра ЮРІЯ з дружиною БОГДАННОЮ
внуків — РОМАНА
— ІВАНКУ
— БОГДАНА
— МАЛАНКУ
— ТОМЧИКА
правнучку — КАЮ
сестер — ІРЕНУ ГОРДИНСЬКУ
— д-р ОЛЕНУ КИСІЛЕВСЬКУ з мужем ЮРІЄМ
і дальшу родину в ЗСА.

ПОХОРОН відбувся 20-го червня 1996 р. у Ст. Пол, Мінн.

Щиро дякуємо всім, що зложили пожертви на відбудову каплички на „Новому Соколі" в Баффало ($1,170.00), на ТУІА ($155.00) і на Фонд Дітям Чорнобиля ($55.00).

БІЛИЙ ДІМ ЗОВСІМ відкрито намагається здобути підтримку нюйоркського республіканського посадника Рудольфа Джуліяні для переобрання президента Билла Клінтона. Надіючись, що коли до цього часу він не підтримав кандидатури Роберта Дола, то може підтримає Б. Клінтона, тим більше, що Р. Джуліяні вже перед тим не підтримав кандидата своєї партії на губернатора нюйоркського стейту Джорджа Патакі, тільки підписався під демократом Маріо Квомо.

Міжнародний ART-фестиваль у Києві мав успіх

Київ. — У столичному центрі „Український дім" 1-4-го червня відбувся Міжнародний ART-фестиваль „Український класичний авангард і сучасне мистецтво", в якому взяли участь художні галереї, центри сучасного мистецтва, колекціонери і об'єднання мистців України та інших країн.

У фестивалі взяли участь 32 галереї і творчі об'єднання з 12 регіонів України, як також з Данії і Росії. Видано мистецький каталог у співпраці з управою данського міста Оденсе.

У програмі фестивалю презентовано три проєкти: „Український клясичний авангард початку XX сторіччя з музеїв і приватних колекцій", „Товарний фетишизм" і „Ненаративний живопис". Було виставлено ряд творів з окремих галерей і груп мистців, а при цьому визначено три найкращі галерії України.

Першість надано галереї „Гердан" зі Львова за її високо-професійну діяльність. Власником галерії є мистецтвознавець Юрій Бойко. Галерія „Гердан" виставила картини художників: Л. Медведя, В. Богуславського, М. Красника, В. Костирка, (усі вони львів'яни) (М. Малишка (Київ) Є. Лещенка (Кривий Ріг) скульпторів Р. Петрука і М. Андрущука, праці у склі А. Бокотея і графіку Б. Пікулицького. Дві інші галереї, номіновані як кращі, були з Києва, — це „ОР-галерія" і „Бланк-галерія".

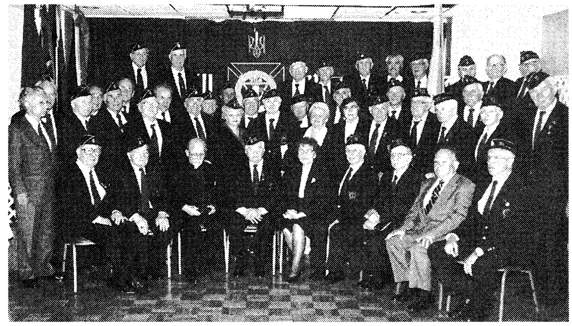
Після успіху цього фестивалю плянується подібні заходи переводити щорічно. Їхнім завданням має бути координація зусиль для масового ознайомлення з творчістю українських художників, інтеграція художньої творчости України у міжнародний культурний процес і представництво України на міжнародних фестивалях та ярмарках, як і формування суспільної думки про духовість і культуру як першооснову творення цивілізованого суспільства.

У „Свободі" ч. 120 з 25-го червня в некролозі бл. п. Ольги Чуйко-Фарміга подано брати Віктор і Володимир Чуйко в Трентоні, а МАЄ БУТИ В ТЕРНОПОЛІ. Перепрошуємо за помилку.

Адміністрація

АМЕРИКАНСЬКИЙ УРЯД має намір знести ембарґо на імпорт тунця з південноамериканських країн, впроваджене 1990 року. Закон, котрий діяв упродовж шести років, жорстко обмежував способи промислового вилову риби, з метою захисту дельфінів, котрі масово гинули у рибальських сітях. Завдяки цьому кількість знищених дельфінів зменшилася зі 133,000 у 1986 році до 3,000 торік. Водночас економіка Мехіко, Еквадору, Колюмбії та Венесуелі зазнала збитків на сотні мільйонів долярів, а рибальська фльота ЗСА, що займалася виловом тунця у Тихому океані, зменшилася до жменьки кораблів. Поряд з економічними арґументами на користь знесення ембарґо, наводяться й екологічні. Частина енвироменталістів стверджує, що методи лову тунця, безпечні для дельфінів, є водночас згубними для інших морських істот.

З'їзд Т-ва Вояків УПА

Члени Т-ва Вояків УПА ім. ген.-хор. Романа Шухевича на XXII з'їзді.
(Світлив Ярослав Кулинич).

11-го травня цього року в залі Дому Спілки Української Молоді в Йонкерсі, Н. Й., відбувся XXII з'їзд членів Т-ва Вояків УПА ім. ген.-хор. Романа Шухевича-Тараса Чупринки в ЗСА.

З'їзд відкрив голова Головної управи Товариства Лев Футала. Привітавши присутніх, він попросив однохвилинною мовчанкою вшанувати пам'ять друзів, які в часі останньої каденції відійшли у вічність, а було їх сімох: Володимир Мартинець, Михайло Мацина, Степан Горалевський, Михайло Залізняк, Михайло Шашкевич, Михайло Черешньовський, Михайло Данко.

Прийнято порядок нарад з'їзду і обрано Президію у складі: Роман Глушко — голова, Ірина Камінська — заступниця голови, Роман Бігун — секретар.

Голова Президії Роман Глушко подякував за довір'я і попросив отця Богдана Карася промовити молитву.

Обрано комісії: мандатно-бюджетову — Ярослав Кіцюк, Богдан Ковалик, Степан Кметь, Орест Мостовий і Петро Левко, номінаційну — Микола Грицковян, Михайло Ковальчин, Богдан Крук, Роман Бігун, Богдан Мороз і Орест Мостовий, резолюційну — Богдан Крук, Ірина Камінська, Лев Футала, Іван Йовик і Богдан Мороз.

Протокол з останнього з'їзду відчитав секретар Головної управи Богдан Ковалик, який прийнято з подякою для Мірка Кальби, що був секретарем Президії XXI з'їзду і написав дуже докладний протокол.

Приступлено до звітування. Звіти почав голова Лев Футала, який охопив багатогранну діяльність Головної управи протягом останніх трьох років. Відтак звітував секретар Богдан Ковалик, скарбник Ярослав Кіцюк, референт суспільної опіки Стефан Кметь і доповнював про фінансову допомогу для хворих і поранених вояків УПА в Україні та про одержану допомогу на ту ціль від Суспільної Служби Комбатантів у ЗСА Михайло Ковальчин. За контрольну комісію звітував її голова Микола Грицковян. За Товариський суд — голова Іван Йовик.

Після запитів і дискусії на внесок голови контрольної комісії Миколи Грицковяна уділено абсолюторію уступаючим органам.

Програмову доповідь виголосив Богдан Крук – Мельодія. Після доповіді були запити і дискусія, а заключне слово мав доповідач.

За мандатно-бюджетову комісію звітував Ярослав Кіцюк, а присутні ставили запитання і вносили пропозиції до бюджету, в кінці прийнято бюджет на нову каденцію.

Голова номінаційної комісії Микола Грицковян зачитав пропонований склад членів до Управи, контрольної комісії і Товариського суду. Склад Головної управи: Лев Футала — голова, Михайло Ковальчин, Степан Ґоляш і Мирослав Климко — заступники голови, Богдан Ковалик — секретар, Ярослав Кіцюк — скарбник, Стефан Кметь — референт суспільної упіки. Члени управи, які на першому засіданні розподілять між собою функції: Микола Сидор, Петро Шкафаровський, Ірина Камінська, Іван Оліяр, Антін Феденишин, Богдан Крук, Петро Левко, Мирон Мицьо і Роман Глушко.

Контрольна комісія: Микола Грицковян — голова і члени Михайло Цвях і Орест Мостовий. Товариський суд: Іван Йовик — голова, члени — Богдан Мороз, Роман Бігун, о. Богдан Карась і Юлія Купчинська.

За резолюційну комісію звітувала Ірина Камінська–Христя. Між прийнятими резолюціями були такі: з'їзд привітав ієрархів Українських Церков, український народ і його Президента Леоніда Кучму, вояків УПА, членів ОУН, членів УГВР в Україні, зорганізованих у Всеукраїнському Братстві ОУН–УПА. З'їзд звертається до Президента України Леоніда Кучми, Уряду України доложити всіх можливих заходів для відшукання захования Головного Командира УПА ген. -хор. Романа Шухевича-Тараса Чупринки.

З'їзд звертається ще раз до Верховної Ради України з вимогою визнати визвольну боротьбу ОУН–УПА як формації, які боролися за українську самостійну соборну державу, а воякам і борцям, які проживають в Україні і поза її межами (бо були примусово вивезені) признати всі права, які прислуговують усім комбатантам.

Словом подяки переобраного голови Лева Футали та відспіванням українського національного гимну „Ще не вмерла Україна" закрито наради з'їзду.

У вечорі у великій залі Дому Спілки Української Молоді відбувся бенкет для делеґатів і гостей. Бенкет відкрив голова Президії Роман Глушко і попросив отця Б. Карася відмовити молитву та поблагословити Божі дари. На господаря вечора попросив інж. Романа Бігуна. Він представив присутнім промовця, яким була мґр Ірина Камінська-Христя, довголітня підпільниця і довголітня каторжниця польської тюрми від 1948 року, в якій просиділа вісім років.

Для представлення представників організацій і товариств господар вечора попросив М. Грицковяна.

На бенкет прийшли і зложили побажання: інж. Володимир Янів — від Світового Державницького Фронту, проф. Іван Телюк — від Крайової Екзекутиви УККА, крайовий комендант Українських Американських Ветеранів д-р Дмитро Боднарчук і секретар проф. д-р Василь Лучків, від Головної управи Колишніх Вояків УПА в Америці і Канаді — Юліян Котляр, Дмитро Возняк і Осип Левицький, від Головної Управи УНА — Другої Дивізії — Володимир Васьків, від Головної Управи ООЧСУ — голова мґр Євген Гановський, від Головної управи ОЖ ОЧСУ Марія Кульчицька, від ЗУАДК — екзекутивний директор Степан Гавриш, від Крайової управи Організації Оборони Лемківщини — Зенон Гальковкович, від Головної Екзекутиви СУК „Провидіння" — мґр Ігор Кушнір, від Крайової управи СУМА — Корнель Василик, від 11-го Відділу ООЧСУ — Ярослав Кіцюк, від 2-го Відділу Організації Оборони Лемківщини — інж. Степан Гованський, від Відділу ОЖ ОЧСУ — Надія Микитин, від Осередку СУМ — д-р Орест Козіцький, від Федеральної Кредитової Кооперативи „Самопоміч" в Ню Йорку — голова Ради Директорів інж. Мирослав Шміґель, який зложив чек на 500 дол. для хворих і ранених вояків УПА, від Фед. Кред. Кооперативи СУМА в Йонкерсі — заступник голови дирекції Володимир Козіцький, скарбник-управитель Ігор Макаренко і секретар мґр Степан Івасютин, від Фед. Кредит. Кооперативи „Самопоміч" в Ню Джерзі — мґр Ярослав Федун, від Фед. Кредитової Кооперативи „Самопоміч" в Нюарку — Михайло Шпигульський, від 1-го Відділу Організації Оборони Лемківщини з Ню Йорку — голова Теодор Малиняк, від 4-го Відділу СУК „Провидіння" — Михайло Терлецький, від Відділу УККА у Філядельфії — Михайло Ковальчин, від 7-го Відділу Організації Оборони Лемківщини в Джерзі Сиґі — Павло Фуга і Оленка Гальковоч, від 7-го Відділу УНПомочі — Марія Шмагай, від 4-го Відділу ООЛ в Елізабеті — Василь Матлаґа.

Письмові привіти надійшли: від Митрополита Стефана Сулика, від Єпископа Стемфордського Василя, від Єпископа Епархії св. свщм. Йосафата у Пармі Роберта, від Всеукраїнського Братства ОУН—УПА в Україні за підписом голови Головної Булави Михайла Зеленчука, від Гол. Управи Т-ва Вояків УПА в Канаді, від Братства Охорони Воєнних Могил „Броди—Лев", від Головної Управи Союзу Українських Політичних В'язнів, від Фундації Українського Вільного Університету, від 119-го Відділу СУА.

У мистецькій частині виступив чоловічий ансамбль „Гайдамаки" з Філядельфії під мистецьким керівництвом мґра Ігоря Кушніра.

Переобраний голова Л. Футала у своєму слові зложив подяку господареві вечора, доповідачці, спі-вочому ансамблеві, голові і членам Відділу Т-ва Вояків УПА в Йонкерсі, які вложили багато праці, щоб з'їзд і бенкет випали гідно і достойно, представникам організацій і товариств, Управі і адміністрації Дому СУМ. Тому що другого дня, тобто 12-го травня, припадав День Матері, попросив присутніх заспівати усім українським матерям „Многая літа".

Відспіванням українського національного гимну закінчено XXII з'їзд Т-ва Вояків УПА в ЗСА.

Президія XXII з'їзду

ТЕНІСОВІ ЗМАГАННЯ НА СОЮЗІВЦІ 1996

6-7-го липня	Індивідуальні першості УСЦАК-Схід
3-4-го серпня	Подвійні ігри
31-го серпня — 2-го вересня	Першенства УСЦАК
28-29-го вересня	Клюбові першенства КЛК

ДО ВСІХ ЧЛЕНІВ УНСоюзу

Пригадуємо, що вкладки за забезпеченеві грамоти є платні на 1-ий день місяця, а не при кінці. Просимо своєю точною вплатою допомогти секретареві вашого Відділу на час розчислитися за збірку вкладок до Головної Канцелярії.

Головна Канцелярія УНСоюзу